

TE2024-uudistuksen valtakunnallinen, alueellinen ja paikallinen valmistelutilanne, lausunto lakiluonnoksesta

Khall 27.06.2022 § 113
129/00.01.01/2022

Valmistelija:
vesa.huuskonen@parikkala.fi

Valtakunnallinen valmistelutilanne

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi 27.6.2022 kello 9.00 mennessä sähköiseen lausuntopalveluun.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki työvoimapalveluiden järjestämisestä, jossa säädettäisiin kunnan järjestämistä työvoimapalveluista ja niihin liittyvistä tehtävistä. Nykyinen laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta kumottaisiin. Vastuu työnhakijoille sekä yrityksille ja muille työnantajille tarjottavista työvoimapalveluista siirrettäisiin pääosin kunnille.

Työvoimapalveluiden järjestäminen ja muut työvoimapalveluihin liittyvät lakisääteiset tehtävät muodostaisivat kunnille uuden valtionosuustehtävän. Työttömyysetuuksien rahoitusvastuita uudistettaisiin siten, että kunnan rahoitusvastuu laajenisi työmarkkinatuen lisäksi koskemaan peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa. Lisäksi rahoitusvastuu alkaisi nykyistä työmarkkinatuen rahoitusvastuuta aikaisemmin ja kasvaisi portaittain työttömyyden pitkittyessä. Kunnan rahoitusvastuu ei myöskään katkeaisi työttömyysturvalaissa tarkoitettuun työllistymistä edistävään palveluun osallistumisen ajalta kuten nykyisin.

Työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtyessä kunnille, kunnilla olisi nykyistä paremmat mahdollisuudet vaikuttaa työttömyysetuuksista syntyvään rahoitusvastuuseen järjestämällä työttömille palveluja, jotka johtavat tehokkaasti työllistymiseen avoimille työmarkkinoille.

Valtiolla olisi jatkossakin kokonaisvastuu työllisyydestä ja työvoimapalvelujärjestelmän valtakunnallisesta toimivuudesta. Valtio vastaisi kuntien työllisyydenhoidon tehokkuuden seurannasta ja arvioinnista sekä laillisuusvalvonnasta. Valtio tarjoaisi työvoimapalveluihin liittyvät valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut sekä ylläpitäisi valtakunnallisia tietovarantoja.

Valtion paikallisviranomaisina toimivat työ- ja elinkeinotoimistot lakkautettaisiin ja niiden nykyisin hoitamat tehtävät, joita ei ehdoteta siirrettäväksi kunnille, sijoitettaisiin valtionhallinnon sisällä uudelleen pääosin KEHA-keskuksen tehtäviksi. Poikkeuksena olisivat työ- ja elinkeinotoimiston nykyisin hoitamat työntekijän oleskeluluvan osalupaan liittyvät tehtävät, jotka siirrettäisiin Maahanmuuttovirastolle.

Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta kumottaisiin ja korvattaisiin uudella lailla työllistymistä edistävästä monialaisen tuen yhteistoiminnasta. Lakiluonnos on lähetetty lausuntokierrokselle niin kutsuttuna virkamiesesityksenä. Poliittinen keskustelu uudistuksen

yksityiskohdista jatkuu yhä. Lakiesitys on tarkoitus viedä eduskuntakäsittelyyn syksyllä.

Kuntaliitto on jättänyt lausuntonsa esitykseen. Kuntaliitto näkee, että työllisyys- ja elinkeinopalveluiden siirto kuntiin on odotettu uudistus, joka tulee toteuttaa palveluiden vaikuttavuuden parantamiseksi. Kuntaliiton näkemyksen mukaan merkittävin heikkous esityksessä on vallan, vastuun ja rahoituksen eriyttäminen. Kuntaliiton hallituksen yksimielinen kanta on, että järjestämisvastuu tulee olla jokaisella kunnalla. Kuntaliitto esittää, että rahoituksen osalta laajan työttömyyden painoarvoa korotetaan.

Alueellinen valmistelutilanne

Lappeenranta-Imatra kaupunkiseudun työvaliokunta käsitteli uudistuksen alueellisen valmistelun etenemistä kokouksessaan 22.2.2022.

Työvaliokunta lähetti lausuntopyynnön alueen kunnanhallituksille ja pyysi kunnanhallituksilta periaatelinjausta TE2024- uudistuksen alueelliseen valmisteluun sitoutumisesta, ja sitoutumista valmistelutyön edellyttämän kuntarahoituksen kattamiseen, mikäli valmisteluun ei saada ulkopuolista rahoitusta.

Työvaliokunnan alainen TE2024 maakunnallinen valmistelutyöryhmä on valmistellut hankehakemuksen Etelä-Karjalan maakuntaliitolle maakunnan omaehtoisen kehittämisen rahoituksen (MOKRA) saamiseksi. Hankehakemus käsiteltäneen maakuntahallituksessa 27.6.2022. Näin ollen muutosjohtajan rekrytointi käynnistettäneen alkusyksystä. Alueellisen valmistelun työryhmät ovat kartoittaneet toimintaympäristön nykytilaa ja keskittyneet lakilausuntojen valmisteluun. Syksystä, mikäli lainsäädäntö etenee ja muutosjohtajan rekrytointi toteutuu, käynnistetään laajempi palvelujen ekosysteemin tarkastelu ja vaihtoehtoisten toimintamallien kuvaaminen.

Valmistelutilanne Parikkalassa

Parikkalan kunnanhallitus on aiemmin käsitellyt maakunnallista valmistelua kokouksessaan 14.3.2022. Kunnan viranhaltijat ovat osallistuneet maakunnalliseen valmisteluun eri työryhmissä. Kunta on sitoutunut hankkeen projektipäällikkön palkkaukseen.

Lakiluonnos on kokonaisuudessaan vielä keskeneräinen ja tulee vaatimaan merkittäviä uusia linjauksia. Peruskuntien kannalta on Kuntaliiton lausunto hyvä esimerkki siitä. Sen johdosta ei tässä vaiheessa ei ole perusteita tehdä linjauksia kunnassa hankkeen toteuttamiseksi seudullisesti, maakunnallisesti ja muulla tavoin. Lakivalmistelua on edelleen aktiivisesti seurattava.

Esittelijä: Kunnanjohtaja Huuskonen Vesa

Päätösehdotus

Parikkalan kunnanhallitus toteaa, ettei kunnalla ole tässä vaiheessa tarvetta antaa erillistä lausuntoa lakiluonnokseen.

Päätös

Hyväksyttiin.